

PÎRÎ REİS ÜNİVERSİTESİ
DENİZ HUKUKU DERGİSİ

Pîrî Reis University
JOURNAL of MARITIME LAW

Université Pîrî Reis
REVUE de DROIT MARITIME

Pîrî Reis-Universität
ZEITSCHRIFT für SEEHANDELSRECHT

Cilt 1 • Sayı 2 • Aralık 2022

Pîrî Reis Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

Pîrî Reis Üniversitesi
Deniz Hukuku Uygulama ve
Araştırma Merkezi

Yayın Sahibi / Owner

Pîrî Reis Üniversitesi Adına
Rektör V. Prof. Dr. Nafiz ARICA

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü / Editor in Chief

Prof. Dr. Sezer ILGIN
(Pîrî Reis Üniversitesi)

Editör Yardımcısı / Editorial Assistants

Arş. Gör. Şeyma KUŞ
(Pîrî Reis Üniversitesi)

Arş. Gör. Nil İrem SARAY
(Pîrî Reis Üniversitesi)

Arş. Gör. İclal Nihal BARAÇ EVCİ
(Pîrî Reis Üniversitesi)

İletişim Adresi

Postane Mah. Eflatun Sk. No: 8
Tuzla / İSTANBUL

Tel: 0216 581 00 50

Faks: 0216 581 00 51

E-Posta: denizhukukudergisi@pru.edu.tr

Yayın

Seçkin Yayıncılık A.Ş. (Sertifika No: 45644)
Mustafa Kemal Mah. 2158 Sok. No: 13

Çankaya / ANKARA

Tel: 0312 435 30 30

Faks: 0312 435 24 72

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Emre KIZMAZ

Baskı

Vadi Grafik. Ltd. Şti. (Sertifika No: 47479)

İvedik Organize Sanayi Bölgesi 1420 Cad. No: 58/1

Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0312 395 85 71

Basım Yeri | Yılı

Ankara | Ocak 2023

Yayın Aralığı

6 ay | Haziran-Aralık

Yayın Türü

Ulusal | Süreli

ISSN 2822-4205

E-ISSN 2822-5171

- Pîrî Reis Üniversitesi Deniz Hukuku Dergisi (Pîrî Reis University Journal of Maritime Law), Bilimsel Hakemli Dergidir.
- Bu eserin Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'ndan doğan tüm hakları saklıdır. Dergide yayımlanan makalelerde ileri sürülen görüşler yazarlarına aittir. Yayın Kurulu, makalelerde ileri sürülen görüşlerden dolayı herhangi bir sorumluluk üstlenmemektedir.
- Bu derginin "PRU-DHD" olarak kısaltılması önerilir.
- Derginin web sayfasına www.pirireis.edu.tr linkinden ulaşılabilir.

EDİTÖR KURULU / EDITORIAL BOARD

Prof. Dr. Sezer ILGIN (Pîri Reis Üniversitesi)	Doç. Dr. Başak BAŞOĞLU KAPANCI (Pîri Reis Üniversitesi)
Prof. h.c. Dr. iur. N. Bülent SÖZER (Pîri Reis Üniversitesi)	Doç. Dr. Fevzi TOPSOY (Pîri Reis Üniversitesi)
Prof. Dr. Samim ÜNAN (Pîri Reis Üniversitesi)	Dr. Öğr. Üyesi M. Uğur AYTEKİN (Pîri Reis Üniversitesi)
Prof. Dr. B. Ceyda SÜRAL EFEÇİNAR (Pîri Reis Üniversitesi)	Dr. Öğr. Üyesi Melisa KONFİDAN (Pîri Reis Üniversitesi)
	Dr. Öğr. Üyesi Sevdâ KESKİN (Pîri Reis Üniversitesi)

DANIŞMA KURULU / ADVISORY BOARD

Prof. Dr. Rayegan KENDER (İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi-Em. Öğr. Üy.)	Prof. Dr. Didem ALGANTÜRK LIGHT (O.P.D. Osgoode Hall Scholl York University Öğr. Üy.)
Prof. Dr. Pınar AKAN (Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi)	Prof. Dr. Zehra ŞEKER ÖĞÜZ (İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi)
Prof. Dr. Serap AMASYA (Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi)	Prof. Dr. Barış SOYER (Swansea University, The Institute of International Shipping and Trade Law)
Prof. Dr. Sabih ARKAN (Atılım Üniversitesi Hukuk Fakültesi)	Prof. Dr. Ayşenur TÛTÛNCÛ (İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi)
Prof. Dr. Kerim ATAMER (İstanbul Gedik Üniversitesi Hukuk Fakültesi)	Prof. Dr. Fehmi ÜLGENER (İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi- Em. Öğr. Üy.)
Prof. Dr. İsmail DEMİR (Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi)	Prof. Dr. Richard WILLIAMS (Swansea University, The Institute of International Shipping and Trade Law)
Prof. Dr. Haluk KABAALİOĞLU (Ada Kent Üniversitesi Hukuk Fakültesi)	Prof. Dr. Emine YAZICIOĞLU (İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi)
Prof. Dr. İnci Deniz KANER (İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi- Em. Öğr. Üy.)	
Prof. Dr. Hakan KARAN (Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi)	

PİRİ REİS ÜNİVERSİTESİ DENİZ HUKUKU DERGİSİ

YAYIN İLKELERİ

PİRİ Reis Üniversitesi Deniz Hukuku Dergisi (PİRİ Reis University Journal of Maritime Law), bilimsel hakemli ulusal bir dergidir. Haziran ve Aralık aylarında olmak üzere yılda iki defa yayımlanmaktadır. Dergi, öncelikle Deniz Hukuku, Deniz Ticareti Hukuku ve Sigorta Hukuku olmak üzere bu alanlarla bağlantılı alanlardaki çalışmalara yer verir.

Dergide yayınlanacak makalelerin aşağıda belirtilen yazım ve yayın kurallarına uygun olması gerekmektedir.

1. Derginin Haziran sayısı için son yazı kabul tarihi **1 Nisan**, Aralık sayısı için son yazı kabul tarihi ise **1 Ekim** olarak belirlenmiştir. Bu tarihlerden sonra gönderilecek yazılar, takip eden sayılar için değerlendirme listesine alınacaktır.
2. Dergiye gönderilen, yazılar başka bir yerden yayımlanmamış ya da yayımlanmak üzere gönderilmemiş olmalıdır. Yayımlanmak üzere kabul edilen yazıların basılı ve elektronik tüm yayın hakları PİRİ Reis Üniversitesi'ne aittir, Üniversite'nin izni olmadan başka bir yerde yayımlanamaz. Yazarlar telif haklarını Üniversite'ye devretmiş sayılır, yazarlara ayrıca telif ücreti ödenmez. Yazarlar, bu durumu yazılarıyla birlikte gönderdikleri telif hakkı devir sözleşmesiyle kabul ederler.
3. Dergide yayımlanan makalelerde ileri sürülen görüşler yazarlarına aittir. Yayın Kurulu, makalelerde ileri sürülen görüşlerden dolayı herhangi bir sorumluluk üstlenmemektedir.
4. Dergiye gönderilen yazılar, uluslararası bilimsel etik kurallarına uygun olarak hazırlanmalıdır. Ayrıca, gönderilen makaleler için Turnitin benzerlik raporu ibraz edilmeli ve benzerlik oranı %10'u aşmamalıdır.
5. Yayın Kurulu tarafından yapılan ön incelemede, açıkça yayın ilkelerine ve bilimsel etik kurallarına aykırı bulunan yazılar hakeme gönderilmeden önce, gerekli düzeltmelerin yapılması için yazara gönderilir. Yayın Kurulu tarafından yayın ilkelerine uygun bulunan ve benzerlik oranını aşmayan yazılar ise en az iki hakemin incelemesine sunulur. Hakemlerden gelen raporlar doğrultusunda yazının yayımlanmasına, düzeltilmesine ya da geri çevrilmesine karar verilebilir; yazar en kısa sürede durumdan haberdar edilir.
6. Yazılar, denizhukukudergisi@pru.edu.tr adresine Word formatında, Turnitin benzerlik raporu ile birlikte gönderilmelidir. Gönderilen metinlerde yazarın kimliğini belirleyecek herhangi bir ifade bulunmamalıdır. Yazar, gönderdiği e-posta metninde, adını-soyadını, (varsa) akademik unvanını, çalıştığı kurumu, iletişim bilgilerini ve orcid araştırmacı kimlik numarasını adresini bildirmelidir.

7. Derginin yayın dili Türkçe, İngilizce, Fransızca ve Almanca'dır. Dergide hakem denetiminden geçen makaleler dışında karar incelemesi, kitap incelemesi gibi yazılara da yer verilebilir. Bu nitelikteki yazıların ve derginin yayın dili dışındaki dillerde yazılmış yayınların kabulü Yayın Kuruluna aittir.
8. Makaleler, kaynakça dahil 3.000 kelimedenden az, 12.000 kelimedenden çok olmamalıdır. Makalenin başlığı 12 punto boyutunda Times New Roman yazı karakteri kullanılarak, tamamı büyük, dik ve normal harflerle Türkçe ve İngilizce olarak yazılmalıdır. Makalenin başında en fazla 250 sözcükten oluşan bir kısa öz (abstract) ile 5 anahtar kelimenin de Türkçe ve İngilizce olarak yazıya eklenmesi gerekmektedir.
9. Metin, 12 punto boyutunda Times New Roman yazı karakteri kullanılarak, dik ve normal harflerle yazılır. Dipnotlar ise, 10 punto boyutunda, Times New Roman yazı karakterinde, dik ve normal harflerle yazılır. Aynen veya kısaltılarak yapılan alıntılar tırnak içinde ve yatkı (*italik*) karakter kullanılarak belirtilir. Koyu harfler başlıklarda, yatkı (*italik*) yazı yabancı dildeki deyim ve özel isimlerde kullanılır. Virgül, nokta ve öteki noktalama işaretlerinden sonra bir karakter boşluk bırakılır. Metin içerisindeki kısaltmalarda, kısaltılacak isim veya başlık metinde ilk defa kullanıldığında kısaltılmadan ve parantez içinde kısaltması belirtilerek kullanılmalıdır.
10. Metin içerisinde başlıklar, aşağıdaki şekilde düzenlenmelidir:

I. KALIN VE TÜRÜMÜ BÜYÜK HARF

A. Kalın ve Sadece İlk Harfler Büyük

1. Kalın ve Sadece İlk Harfler Büyük

a. Kalın ve Sadece İlk Harfler Büyük

aa. Kalın ve Sadece İlk Harfler Büyük

11. **Kaynakçada gösterim:** Yazıda yararlanılan eserler soyadına göre alfabetik olarak sıralanır. Kararlar ve internet kaynakları için ayrı bölümleme yapılabilir.

a) **Kitap:** Yazar **SOYADI** (Büyük harf, kalın), **Adı** (İlk harfi büyük, kalın), *Eser adı (italik)*, Basım sayısı, Yayınevi, Yayın yeri, Yayın yılı (normal).

Örnek: **ÇAĞA, Tahir**, *Deniz Ticareti Hukuku - I*, 3. Bası, Fakülteler Yayınevi, İstanbul, 1973.

Örnek: **ÇAĞA, Tahir / KENDER, Rayegan**, *Deniz Ticaret Hukuku I Giriş - Gemi - Donatan ve Kaptan*, Gözden Geçirilmiş 16. bası, On İki Levha, İstanbul, 2010.

Örnek: **ÜNAN, Samim** (Editör), *Sigorta Hukukunun Bazı Güncel Sorunları, Kişisel Veriler - Kredi Bağlantılı Sigortalar - Zorunlu Trafik Sigortası*, 1. Bası, On İki Levha, İstanbul, 2017.

- b) **Yüksek Lisans veya Doktora tezleri için: Yazar SOYADI** (Büyük harf, kalın), **Adı** (İlk harfi büyük, kalın), *Eser adı* (İtalik), Tez bilgisi, Yeri, Üniversite ve Enstitü Bilgisi, Yılı (normal).

Örnek: ARKAN, Sabih, Karada Yapılan Eşya Taşımalarında Taşıyıcının Sorumluluğu, Doktora Tezi, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara, 1982

- c) **Makale: Yazar SOYADI** (Büyük harf, kalın), **Adı** (İlk harfi büyük, kalın), *“Makale başlığı”* (Tırnak içinde, italik), Eser adı (Normal), cilt/yıl sayısı, basım sayısı, yayın tarihi, makalenin yer aldığı sayfa aralığı.

Örnek: ATAMER, Kerim, “2002 Atina Sözleşmesi’nde ve Türk Ticaret Kanunu Tasarısı’nda Deniz Yolu ile Yolcu Taşıma Sözleşmesi”, Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C. XXIV, S. 3, 2008, 101-213.

- d) **Karar:** Kararı veren kurum, karar tarihi, esas sayısı, karar sayısı ve karara ulaşılabilecek kaynak.

- e) **İnternet kaynakları:** Tam adres ve son erişim tarihi belirtilmelidir.

12. Dipnotlarda gösterim: Dipnotlarda bir esere yapılan ilk gönderme ile kaynakçada yer verilen eserler aynı biçimde yazılmalıdır. Dipnot gösterimleri aşağıdaki gibidir.

- a) **Kitap / tez / makale:** Dipnotta sadece kalın harflerle yazarın soyadı ile sayfa numarası gösterilir. İki yazarın bulunması durumunda her iki yazarın soyadı da kullanılır. İkiyiden fazla yazar olması durumunda ilk yazarın soyadını “et al.” ifadesi takip eder. Aynı yazarın birden fazla eserine yapılacak atflarda yazarın soyadı, eserin başlığı ile uyumlu ve anlamlı bir kısaltma ile sayfa numarası gösterilmelidir.

Örnek: GÜNAY, Gemi Alacaklısı Hakkı, s. 32.

- b) **Karar:** Kararı veren kurum, karar tarihi, esas sayısı, karar sayısı ve karara ulaşılabilecek kaynak.

- c) **İnternet kaynakları:** Tam adres ve son erişim tarihi belirtilmelidir.

İçindekiler^(*)

Montrö Boğazlar Sözleşmesi Gereğince Türk Boğazlarından Geçiş Yapan Ticaret Gemilerinden Altın Frank Esası ile Alınması Gereken Rüsüm ve Harçlar Uygulamasının ve Konuya İlişkin Son Gelişmelerin İnceleme ve Değerlendirilmesi <i>Study and Evaluation on the Taxes and Dues to be Collected in Golden Francs, from Vessels Passing Through Turkish Straits Under the Rules and Regulations of 1936 Montreaux Convention and Recent Developments</i> Prof. Dr. Sezer İLGİN	301
GENCON 22 İlk İzlenimler <i>GENCON 22</i> <i>The First Impression</i> Prof. Dr. M. Fehmi ÜLGENER	345
Legal Rules Regarding Private Insurance Contract Law in the Ottoman Empire and the Republic of Turkey <i>Osmanlı İmparatorluğu'nda ve Türkiye Cumhuriyeti'nde Sigorta Özel Hukuku'na İlişkin Kurallar</i> Prof. Dr. A. Samim ÜNAN	359
Denizyolu ile Yapılan Yük Taşımalarında Siber Riskler Siber Risklerin, Geminin Sefere Elverişli Hâlde Bulundurulması Borcu Bakımından İncelenmesi <i>Cyber Risks in the Carriage of Goods by Sea</i> Prof. h.c. Dr. iur. Bülent SÖZER	379
IMO A.28/RES.1091 Ana Esasları Bağlamında Kaptanın Gemide İşlenen Suçlar Nedeniyle Görev, Yetki ve Sorumlulukları <i>Duties, Jurisdiction and Responsibilities of the Captain Due to Crimes Committed on the Ship in the Context of IMO A.28/RES.1091 Guidelines</i> Doç. Dr. Fevzi TOPSOY	405
Deniz Yük Senedinin İspat Gücü <i>Sea Waybill's Evidence Force</i> Dr. Öğr. Üyesi Metin Uğur AYTEKİN	427
Devletlerarası Hukuk Kapsamında Deniz Haydutluğu Tanımı ve Teknolojik Gelişmeler <i>Definition of Piracy under International Law and Technological Developments</i> Öğr. Gör. Hakan MURAN	441
Uluslararası Denizcilik Örgütü - International Maritime Organization (IMO) Hukuk, Deniz Güvenliği ve Deniz Çevresinin Korunması Komitelerinin Sırasıyla LEG109. - MSC105 - MEPC78. Dönem Toplantılarındaki Çalışmaları Hakkında İnceleme <i>An Analysis on the Works of International Maritime Organization's (IMO) Legal, Maritime Safety and Marine Environment Protection Committees LEG109 - MSC105 - MEPC78 Term Meetings</i> Arş. Gör. Nil İrem SARAY	487

^(*) Makale çalışmalarının sıralanması, kıdem esasına göre yapılmış olup eşit kıdeme sahip yazarlar arasında soyisimlerinin alfabetik olarak sıralanması usulü benimsenmiştir.

Montrö Boğazlar Sözleşmesi Gereğince Türk Boğazlarından Geçiş Yapan Ticaret Gemilerinden Altın Frank Esası ile Alınması Gereken Rüşum ve Harçlar Uygulamasının ve Konuya İlişkin Son Gelişmelerin İnceleme ve Değerlendirilmesi^(*1)

Study and Evaluation on the Taxes and Dues to be Collected in Golden Francs, from Vessels Passing Through Turkish Straits Under the Rules and Regulations of 1936 Montreaux Convention and Recent Developments

Prof. Dr. Sezer ILGIN^{(*)2}

Montrö Sözleşmesi gereğince Türk Boğazlarından geçen ticaret gemilerinden “Altın Frank” esası ile tahsil edilmesi gereken rüşum ve harçlar konusunda, Türk Hukukunda en önemli tartışmayı başlatan, bu konuyu Türk kamuoyunun gündemine getiren, bir dönem bu konudaki devlet politikalarının belirlenmesine önemli katkıda bulunan ve 27 yıl önce bu gün, (12 Aralık 1995 tarihinde) kaybettiğimiz, Türk Deniz Hukuku’na hizmetlerini daima şükranla andığımız, çok değerli hocamız Prof. Dr. Tahir ÇAĞA’nın anısına. 12 Aralık 2022.

Öz

Montrö Sözleşmesi gereğince tahsil edilmesi gereken, “fener”, “tahlisiye” ve “sağlık” rüşum ve harçlarının tahakkukunda yıllardır tartışmalar yaşanmaktadır. Bu tartışmalar genelinde, bu rüşum ve harçların, Sözleşmeye göre, “altın frank” olarak tahakkuk ettirilmesi ve rayiç bedel üzerinden hesaplanarak tahsil edilmesi gerekirken, bir süre sonra, hesaplamada kolaylık sağlanması amacı ile, altın frankın karşılığı olarak sabit bir “dolar” miktarı belirlenmesi ve tahsilatların buna göre yapılması nedeni ile, önemli ölçüde düşük tahsilat yapıldığı ve gelir kaybına sebebiyet verildiği konusunda yoğunlaşmaktadır.

Burada tartışılan “altın frank”ın değerinin hesaplanma tarzıdır. Montrö Sözleşmesine göre alınmakta olan resimlerin tahsilinde “altın frank” her zaman esastır. Türkiye bundan hiçbir zaman vazgeçmemiştir. Çalışmanın amacı da bu konuya ilişkin bir inceleme ve değerlendirme yapılmasıdır.

Anahtar Kelimeler

Montrö Sözleşmesi, Türk Boğazları, Ticaret Gemileri, Altın Frank, Rüşum ve Harçlar.

^(*1) Makale hakem denetiminden geçmiştir, [Makale Geliş Tarihi: 12.12.2022](#) - [Makale Kabul Tarihi: 19.12.2022](#).

^(*2) Pîrî Reis Üniversitesi, Hukuk Fakültesi Dekanı, Pîrî Reis Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Deniz Hukuku Anabilim Dalı, Öğretim Üyesi, İstanbul - Türkiye, [E-posta: silgin@pirireis.edu.tr](mailto:silgin@pirireis.edu.tr); [Orcid No: https://orcid.org/0000-0002-3534-4853](https://orcid.org/0000-0002-3534-4853).

GENCON 22

İlk İzlenimler^(*1)

GENCON 22

The First Impression

Prof. Dr. M. Fehmi ÜLGENER^(*2)

Öz

GENCON 22 charter-partisi 2022 yılının ilk yarısında dokümantasyon komitesi tarafından kabul edilmiştir. Bu çalışmanın konusu GENCON 22 ile getirilen yeniliklere dair ilk izlenimlerdir.

Anahtar Kelimeler

GENCON 22, GENCON 94, Charter-parti, Donatan, Yolculuk Çarteri Sözleşmesi.

Abstract

GENCON 22 charter was adopted by the documentation committee in early 2022. The subject of this study is the first impressions on revisions brought by the GENCON 22.

Keywords

GENCON 22, GENCON 94, Charterparty, Shipowner, Voyage Charter.

Giriş

Alt komite çalışmalarına BIMCO adına gözlemci olarak katılmış bulunduğum GENCON 22 charter-partisi bilindiği üzere 2022 yılının ilk yarısında dokümantasyon komitesi tarafından kabul edilmiş olup denizcilik piyasalarına sunulmuştur.

Dokümantasyon komitesi toplantılarında çeşitli defalar dile getirmiş olduğum üzere GENCON charterpartisinin yeni formu kaleme alınırken bu charter-partinin başta gelen özellikleri olan

- ufak ve orta boyda donatanlara yönelik
- kolayca ve sıklıkla kullanılabilen, bundan dolayı fazla komplike olmayan yapı gözden kaçırılmış ve ortaya bir zaman charter-partisinin detaylı ve karmaşık yapısını aratmayacak bir metin çıkmıştır. Bu sebeple büyük ve kurumsal donatanlar

^(*1) Makale hakem denetiminden geçmiştir, [Makale Geliş Tarihi: 02.12.2022](#) - [Makale Kabul Tarihi: 12.12.2022](#).

^(*2) Piri Reis Üniversitesi Mütevelli Heyeti Üyesi, İstanbul - Türkiye, BIMCO Dokümantasyon Komitesi Üyesi, [E-posta: fehmi@ulgener.com](mailto:fehmi@ulgener.com).

Legal Rules Regarding Private Insurance Contract Law in the Ottoman Empire and the Republic of Turkey^(*1)

Osmanlı İmparatorluğu'nda ve Türkiye Cumhuriyeti'nde Sigorta Özel Hukuku'na İlişkin Kurallar

Prof. Dr. A. Samim ÜNAN^(*)2)

Abstract

Insurance activities of today differ from the insurance activities of the Ottoman Empire era and the early years of the Republic of Turkey.

In the Ottoman era, legal rules were drafted only in respect of marine insurances by way of adoption of the corresponding rules in the French Commercial Code. Following the establishment of the Turkish Republic, insurance law rules were enacted in the Turkish Commercial Codes dated 1926 and 1956. Currently the Code dated 2011 is in force. The paper briefly examines the development of insurance practices and legal rules related to insurance in Turkey.

Keywords

Insurance Contract Law, Insurance Activities, Ottoman Empire, Turkish Republic, Marine Insurance.

Öz

Sigortacılık faaliyetleri hem Osmanlı İmparatorluğu döneminde hem de Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk yıllarında, günümüzdeki modern sigortacılık faaliyetlerinden farklılık göstermekteydi.

Osmanlı İmparatorluğu'nda ilk olarak Fransız Ticaret Kanunu kaynak alınarak denizcilik rizikolarına ilişkin sigortalar hakkında yasal bir düzenleme yapılmıştı. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasından sonraki yasal düzenlemeler ise önce 1926 ve ardından 1956 tarihli Türk Ticaret Kanunu'nda yer almakta idi. Günümüzde bu konuda yürürlükte olan düzenleme, 2011 tarihli Türk Ticaret Kanunu'dur. Bu çalışma kapsamında esas olarak Türkiye'de sigortacılığın ve sigorta hukukunun gelişiminin kısaca açıklanması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Sigorta Sözleşmeleri Hukuku, Sigortacılık Faaliyetleri, Osmanlı İmparatorluğu, Türkiye Cumhuriyeti, Deniz Sigortaları.

^(*1) Makale hakem denetiminden geçmiştir, [Makale Geliş Tarihi: 15.09.2022](#) - [Makale Kabul Tarihi: 10.11.2022](#).

^(*2) Piri Reis University, Faculty of Law, Head of Department of Private Law, Head of the Department of Maritime Law, Istanbul - Türkiye, [E-posta: asunan@pirireis.edu.tr](mailto:asunan@pirireis.edu.tr); [Orcid No: https://orcid.org/0000-0002-5915-6582](https://orcid.org/0000-0002-5915-6582).

Denizyolu ile Yapılan Yük Taşımalarında Siber Riskler

Siber Risklerin, Geminin Sefere Elverişli Hâlde Bulundurulması Borcu Bakımından İncelenmesi^(*1)

Cyber Risks in the Carriage of Goods by Sea

Prof. *h.c.* Dr. *iur.* Bülent SÖZER^(*2)

Öz

Günümüzde siber suçlar tüm işletmeler için olduğu gibi, deniz yolu ile yük taşıma sektörü için de büyük bir tehdit unsuru olmaya başlamıştır. Siber ataklar sonucunda doğacak zararlar, niteliklerine göre, donatan ve/veya taşıyanın sorumluluğuna yol açar. Bu çalışmada siber ataklar sonucunda doğacak zararlar-dan sorumluluk, taşıyanın sorumluluğu bakımından ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler

Siber Riskler, Denizyolu ile Eşya Taşıma, Taşıyanın Sorumluluğu, Navlun Sözleşmesi.

Abstract

Today, cybercrime has become a major threat for the carriage goods by sea as well as for all businesses. Damages that may arise as a result of cyber attacks giving rise to the liability of the owner and/or carrier, depending on their characteristics. In this study, the responsibility for the damages that may arise as a result of cyber attacks will be discussed in terms of the carrier's liability.

Keywords

Cyber Risks, Carriage Goods by Sea, Carrier's Liability, Contract of Affeigment.

^(*1) Makale hakem denetiminden geçmiştir,
Makale Geliş Tarihi: 21.09.2022 - Makale Kabul Tarihi: 07.11.2022.

^(*2) Pîrî Reis Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Deniz Hukuku Anabilim Dalı, Öğretim Üyesi,
Pîrî Reis Üniversitesi, Deniz Hukuku Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü, İstanbul - Türkiye,
E-posta: nbsozer@pirireis.edu.tr, bulent@bulentsozer.com; Orcid No: <https://orcid.org/0000-0002-3614-0756>.

IMO A.28/RES.1091 Ana Esasları Bağlamında Kaptanın Gemide İşlenen Suçlar Nedeniyle Görev, Yetki ve Sorumlulukları^(*1)

Duties, Jurisdiction and Responsibilities of the Captain Due to Crimes Committed on the Ship in the Context of IMO A.28/RES.1091 Guidelines

Doç. Dr. Fevzi TOPSOY^(*)2)

Öz

Gemide işlenen suçların soruşturulması karada işlenen suçlardan farklı değildir. Ancak geminin suç işlendiği anda, çoğu zaman, kıyıya uzak konumda bulunması soruşturma yapılmasını geciktirmektedir. Beklenen bu süre içerisinde delillerin kaybolma riski ise oldukça yüksektir. Dolayısıyla sorun hakkında genel kabul gören kuralların kabul edilmesi oldukça önemlidir. Bu çalışmanın konusunu, Uluslararası Denizcilik Örgütü tarafından kabul edilen Gemide İşlenen Ciddi Suçlarda Delillerin Toplanması ve Korunması, Personelin Kaybolmasının Rapor Edilmesi ile Psikolojik ve Tıbbi Yardım Hakkında Ana Esaslar (IMO A.28/Res.1091 Ana Esasları) bağlamında, gemisinde suç işlenen kaptanın görev ve yetkileri ile delillerin toplanmasına ilişkin usul ve esasların açıklanması oluşturmaktadır. Böylelikle Türk hukukunda oluşan boşluğun doldurulmasına, ufak da olsa, katkı sağlanması da amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Kaptan, Uluslararası Denizcilik Örgütü, Delillerin Toplanması ve Korunması, Psikolojik ve Tıbbi Yardım, Gemiden Personel Kaybı.

Abstract

Investigation of crimes committed on board is no different from crimes committed on land. But that the ship's remote location at the time of the crime committed on board usually delays investigation. Also the risk of loss of evidence is quite high at this period. Therefore, adopt generally accepted rules in this regard is very important. The subject of this study, in the context of "Guidelines on Preservation and Collection of Evidence Following an Allegation of a Serious Crime Having Taken Place on Board a Ship or Following a Report of a Missing Person from a Ship, and Pastoral and Medical Care of Persons Affected (IMO A.28/Res.1091 Guidelines)" is to explain the duties of the captain. Thus, it is aimed to contribute to filling the gap in Turkish law.

Keywords

Captain, International Maritime Organization (IMO), Preservation and Collection of Evidence, Pastoral and Medical Care, Missing Person from a Ship.

^(*)1) Makale hakem denetiminden geçmiştir, [Makale Geliş Tarihi](#): 26.10.2022 - [Makale Kabul Tarihi](#): 20.11.2022.

^(*)2) Piri Reis Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Öğretim Üyesi, İstanbul - Türkiye, [E-posta](mailto:ftopsoy@pirireis.edu.tr): ftopsoy@pirireis.edu.tr; [Orcid No](https://orcid.org/0000-0002-8296-0368): https://orcid.org/0000-0002-8296-0368.

Deniz Yük Senedinin İspat Gücü^(*1)

Sea Waybill's Evidence Force

Dr. Öğr. Üyesi Metin Uğur AYTEKİN^(*2)

Öz

Deniz yoluyla yapılan eşya taşımacılığında eşyanın taşınmak üzere teslimi yahut gemiye yüklenmesi neticesinde denizde taşıma senetleri düzenlenmektedir. Bu senetlerden en yaygın şekilde kullanılanı koniştir. Koniştir kıymetli evrak niteliği sebebiyle taşımaya konu eşyanın mülkiyetinin devredilmesine olanak tanınmasına bağlı olarak deniz taşıma mal satımında güvenli bir senet türü olarak gelişme göstermiştir. Ancak meydana gelen teknik ilerlemelerle birlikte koniştir dışındaki senetlerle de deniz taşımacılığı önem kazanmıştır. Bunlardan özellikle deniz yük senedi ("sea waybill") çeşitli uluslararası konvansiyon ve diğer hukuki metinlerde de yer almak suretiyle deniz ticareti hukukunda koniştir haricindeki denizde taşıma senetlerinden birisi olarak ortaya çıkmıştır. Deniz yük senetleri, navlun sözleşmesinin yapıldığını, sözleşmenin içeriğini ve eşyanın taşıyan ya da yetkili bir temsilcisi tarafından teslim alındığını ispat etmektedir. Koniştir ile karşılaştırıldığında sağladığı yararları karşılık koniştir ile aynı ispat gücünde olmaması gibi eksiklikleri nedeniyle bu belge koniştir kullanımını ortadan kaldıracak bir etkinlik kazanmamıştır. Deniz yük senetleri hakkında Türk Ticaret Kanunu'nda kısıtlı sayıda düzenleme bulunurken, farklı uluslararası hukuki metin ve konvansiyonlarda bu belge hakkında çeşitli hükümlere yer verildiği görülmektedir. Buna karşılık koniştir alternatif olarak düzenlenen deniz yük senedi kullanımına dair genel hukuki çerçeve incelendiğinde bu belgenin ispat gücü bakımından koniştir ile halen aynı düzeyde olmadığının belirtilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler

Navlun Sözleşmesi, Koniştir, Deniz Yük Senedi.

Abstract

In the carriage of goods by sea, cargo transport documents at sea are issued as a result of the delivery of the goods for carriage or loading on the ship. The most widely used of these documents is bill of lading. The bill of lading has developed as a secure type of document in overseas goods sales, depending on the ability of transferring the ownership of the goods subject to carriage due to its negotiable nature. However, with the technical developments, maritime transportation with documents other than bills of lading has gained importance. Among these, especially sea waybills have emerged as one of the transport documents by sea in maritime law, other than bills of lading, by taking place in various international conventions and other legal texts. Sea waybills prove that the contract of carriage by sea has been made, evidence the content of the contract and the receipt of the goods by the carrier or their authorized representative. Compared to the bill of lading, this document has not gained an effectiveness to eliminate the use of bill of lading, due to its shortcomings such as not having the same proof of power as the bill of lading despite the benefits it provides. While there are a limited number of regulations

^(*1) Makale hakem denetiminden geçmiştir,
Makale Geliş Tarihi: 08.09.2022 - Makale Kabul Tarihi: 18.10.2022.

^(*2) Piri Reis Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Deniz Hukuku Anabilim Dalı, Öğretim Üyesi, İstanbul - Türkiye,
E-posta: muaytekin@pirireis.edu.tr; Orcid No: <https://orcid.org/0000-0002-6199-7356>.

Devletlerarası Hukuk Kapsamında Deniz Haydutluğu Tanımı ve Teknolojik Gelişmeler^(*1)

Definition of Piracy under International Law and Technological Developments

Öğr. Gör. Hakan MURAN^(**2)

Öz

1982 yılı Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi (BMDHS / LOSC), 2022 yılı itibarıyla kırkıncı yaşındadır. Devletlerin deniz alanlarındaki doğal kaynaklarından faydalanma şartlarını, haklarını, özgürlüklerini, yetki ve yükümlülüklerini belirleyen ve 1958 Cenevre Konvansiyonları içeriğini de genel olarak bünyesinde barındıran bu sözleşme, geniş çerçevesi ve temel ilkeleri nedeniyle bazı hukuk akademisyenlerince “Okyanusların Anayasası” olarak adlandırılmaktadır.^(**1) Diğer yandan Türkiye, Venezuela, Kolombiya, Birleşik Arap Emirlikleri, İsrail, Türkmenistan, Amerika Birleşik Devletleri ve Kazakistan gibi bazı devletlerin, farklı hukuki gerekçelerle sözleşmeye taraf olmaması, sözleşmenin genel kabul görmüş olduğu iddiasını güçleştirmektedir.^(**2) Sözleşmedeki düzenlemelerinin hukuki yeterliliği hususunda akademik

^(*1) Makale hakem denetiminden geçmiştir,
Makale Geliş Tarihi: 24.09.2022 - Makale Kabul Tarihi: 09.11.2022.

^(*2) İstanbul Teknik Üniversitesi, Denizcilik Fakültesi, Deniz Hukuku, Öğretim Görevlisi, İstanbul - Türkiye,
E-posta: muran@itu.edu.tr; Orcid No: <https://orcid.org/0000-0001-5918-3727>.

^(**1) KOH T.B. Tommy, “A Constitution for the Oceans”, United Nations Convention on the Law of the Sea-1982, UN Pub Sales No E.83.V.5, New York, 1982, b (p. xxxiii-xxxvii) p. xxxiii, https://www.un.org/depts/los/conventionagreements/texts/koh_english.pdf; https://treaties.un.org/Pages/ViewDetailsIII.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XXI-6&chapter=21&Temp=mtdsg3&clang=_en; TREVES Tullio, “United Nations Convention on the Law of the Sea”, (s. 1-6), New York 2008, s. 1, <https://legal.un.org/avl/ha/unclos/unclos.html>, (17.10.2022).

^(**2) Sözleşmenin XI. toplantısı 08 Mart-30 Nisan 1982 ve 22-24 Eylül 1982 New York toplantıları ve son senedin de imzalandığı 06-10 Aralık 1982 tarihli Jamaika-Montego Körfezi’nde yapılmıştır. On yedi bölüm, 320 madde ve dokuz ekten oluşan Sözleşme, 16 Kasım 1994 yılında yürürlüğe girmiştir. Günümüzde sözleşme, 167 devlet ve AB tarafından onaylanmış diğer yandan diğer Birleşmiş Devletler üyesi 29 devlet tarafından ise onaylanmamıştır; https://treaties.un.org/pages/ViewDetailsIII.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XXI-6&chapter=21&Temp=mtdsg3&clang=_en, (29.10.2022). Daha farklı yönde olan düşünceye göre-özetle-, sözleşmede; çeşitli ekonomik, siyasi, sosyal ve emniyet çıkarları hassas olarak dengelenmiştir. Böylece birkaç konunun yeniden etkinleştirilmesi tüm sözleşmeyi zincirleme etkileyerek moloz yığınına dönüştüreceği öngörülmüştür. UNCLOS-III’ü müzakereler tarihinde benzersiz kılan özellik budur, OKIDI C. Odidi, “The Role of the OAU Member States in the Evolution of the Concept of the Exclusive Economic Zone in the Law of the Sea: The First Phase”, Dalhousie law Journal, V: 7, Iss: 1, (s: 39-71), Halifax 1982, s. 40, <https://digitalcommons.schulichlaw.dal.ca/cgi/viewcontent.cgi?article=1322&context=dlj>, (20.1.2022). Bu hususta kanaatimiz; değişik deniz alanlarını düzenleyen hükümlerin birer domino taşı dizilimindeki dengeleri, sözleşmeyi güçlü kılmaz, aksine denge kurmak uğruna kullanılan soyut kavramlarıyla belirsiz kılar ve gelişmeler oldukça güncellenmesini güçleştirir.

Uluslararası Denizcilik Örgütü - International Maritime Organization (IMO) Hukuk, Deniz Güvenliği ve Deniz Çevresinin Korunması Komitelerinin Sırasıyla LEG109. - MSC105 - MEPC78. Dönem Toplantılarındaki Çalışmaları Hakkında İnceleme^(*1)

An Analysis on the Works of International Maritime Organization's (IMO) Legal, Maritime Safety and Marine Environment Protection Committees LEG109- MSC105- MEPC78 Term Meetings

Arş. Gör. Nil İrem SARAY^(*2)

Öz

Bu çalışmada, Uluslararası Denizcilik Örgütü'nün - International Maritime Organization (IMO) Hukuk, Deniz Güvenliği ve Deniz Çevresini Koruma Komiteleri'nin 2022 yılında gerçekleştirmiş olduğu LEG109., MSC105. ve MEPC78. dönem toplantıları; gündem maddeleri, gelecekte ele alınması planlanan konular ve özellikle verilen kararlar ile duyurulan sirkülerler bakımından özetlenecektir.

Anahtar Kelimeler

IMO Komiteleri, Hukuk Komitesi Kararları, Deniz Güvenliği, Deniz Çevresinin Korunması, Toplantı ve Karar İncelemesi.

Abstract

In this study, the LEG109, MSC105 and MEPC78 terms meetings held in 2022 by the International Maritime Organization's (IMO) Legal, Maritime Safety and Marine Environment Protection Committees will be summarized in terms of the agenda items, issues planned to be addressed in the future and especially the decisions made and the circular announced.

Keywords

Committees of IMO, Legal Committee's Decisions, Maritime Safety, Marine Environment Protection, Evaluation of Meetings and Decisions.

^(*1) Makale hakem denetiminden geçmiştir,
Makale Geliş Tarihi: 10.10.2022 - Makale Kabul Tarihi: 07.11.2022.

^(*2) Piri Reis Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Deniz Hukuku Anabilim Dalı, Araştırma Görevlisi, İstanbul - Türkiye,
E-posta: nisaray@pirireis.edu.tr; Orcid No: <https://orcid.org/0000-0002-3027-3080>.